FOTBALUL ENGLEZ, LA EL ACASĂ

Antrenorii NICOLAE DUMITRESCU (U.T. Arad) și CORNEL DRĂGUȘIN (Progresul București) s-au aflat în perioada 14 decembrie 1968 — 26 ianuarie 1969, în Anglia. Constatările făcute și concluziile trase de cei doi antrenori au fost concretizate în următorul referat, pe care l-au susținut în ședința de luni, 24 februarie, ținută la F.R. Fotbal cu antrenorii echipelor divizionare :

Trimiterea delegației noastre în Anglia a oferit posibilitatea de a constata la fața locului realitățile existente în fotbalul englez din punct de vedere organizatoric, administrativ, al instruirii sportive, al antrenorilor, jucătorilor etc.

Aspectele organizatorice și administrative au fost sondate mai greu, avîndu-se în vedere conservatorismul englez, precum și gingășia acestor aspecte, însă lucrurile aflate de la conducătorii respectivi, cele văzute de noi, precum și cele cuprinse în regulamentul de funcționare al federației, ne-au dat o imagine destul de clară asupra acestor probleme.

ORGANIZAREA FEDERAȚIEI ENGLEZE

Federația engleză de fotbal este organizată ca și la noi, avînd un activ salariat eșalonat pe două sectoare (**administrativ** și **tehnic**), care rezolvă toate problemele curente, probleme discutate și aprobate de cele **15 comitete** în care este cuprins tot **activul voluntar** al federației.

Problemele care țin de instruire (îmbunătățirea jocului și antrenamentelor, formarea antrenorilor, organizarea cursurilor, legătura dintre federație și cursuri) aparțin **directorului tehnic. Alen Wade,** care conduce un colectiv salariat de tehnicieni și personalul administrativ necesar. Problemele **organizatorice, administrative** și **financiare** sînt controlate direct și conduse de secretarul salariat al federației, d. **Denis Follows.**

În general, federația se ocupă de problemele mari ale fotbalului englez, deoarece problemele mai mici sînt rezolvate de unitățile în subordine, cum ar fi Liga de fotbal pentru echipele profesioniste cuprinse în cele patru campionate divizionare, de celelalte organizații, cum sînt cele ale regiunilor și ale comitatelor, de liga pentru amatori etc., care țin evidența jucătorilor, a legitimărilor și transferărilor, judecă cazurile de indisciplină, programează jocuri etc.

Federația este un for de sine stătător, organizat, finanțat și condus după un regulament propriu.

O ORGANIZAȚIE SOLIDĂ: CLUBUL

Cluburile de fotbal sînt, de asemenea, organizații de sine stătătoare, independente, formate pe principiul societăților pe acțiuni, adevărate uzine care pregătesc jucători, unități care prepară și prezintă fotbalul ca pe oricare alt spectacol. Clubul are un comitet de conducere format dintr-un președinte (chairman) și patru directori care, deși nu sînt salariați, sînt direct interesați în bunul mers al treburilor, deoarece ei sînt principalii acționari ai clubului. Aceștia sînt la curent cu toate problemele mari ale clubului și se întrunesc o dată pe săptămînă, de obicei marțea, cînd analizează problemele săptămînii anterioare și discută pe cele din săptămîna în curs.

Treburile de fiecare zi ale cluburilor sînt conduse de doi salariați: **secretarul,** care răspunde în principal de problemele organizatorice, **administrative** și **financiare** și **managerul,** care răspunde de toate problemele tehnice. De altfel, secretarul și managerul sînt aceia care prezintă problemele spre discutare și aprobare în ședința de conducere. Ei sînt ajutați în munca lor de un activ salariat compus din aproximativ 70—80 de persoane, care muncesc zilnic fiecare într-unul din cele două sectoare, tehnic sau administrativ.

În sectorul tehnic, **managerul** are în general în subordine 3—4 antrenori (coaches), care se ocupă de cele trei echipe permanente ale clubului (echipa I, cea de tineret-rezerve și formația de juniori) precum și de cele două echipe de școlari: un **antrenor fizioterapist** tratează și antrenează în vederea recuperării rapide pe jucătorii accidentați; 4—5 **scouts,** care urmăresc și depistează în diferite locuri, la școli, la echipe amatoare, pe jucătorii tineri de perspectivă pentru a-i aduce la club, precum și 40 jucători profesioniști de diferite vîrste, care compun cele trei loturi permanente.

Cu excepția „depistatorilor" (acei „scouts"), care se deplasează pe teren, toți, dar absolut toți, chiar și jucătorii, **semnează condica de prezență la serviciu.**

Din schema clubului se pare că face parte **și un ziarist,** care dirijează propaganda pentru meciuri.

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE INSTRUIRE

Instruirea viitorului fotbalist începe în cadrul clubului, de la vîrsta de 15 ani, dată **terminus a celor 10 ani de școală. Nici un club nu are voie să aibă jucători sub această vîrstă; sub această limită se permite înregistrarea de către fiecare club la federație a unui număr maxim de 40 elevi,** pe care îi are în supraveghere pînă la terminarea școlii. După această vîrstă, cei ce vor și au deja asentimentul directorului școlii și al părinților pot deveni ucenici (aprentice) de fotbal, care își încearcă șansa la porțile profesionismului.

În privința instruirii propriu-zise, nici cu copiii (juniorii mici), nici cu seniorii nu se exersează nimic analitic, ci totul global, sub formă de exerciții în 2—3 jucători, mai mult fără adversar. Se folosește foarte mult jocul pe teren redus (6 m. x 6 m.) cu două atingeri ale balonului. Fiecare antrenament are 1/3 joc, iar în zilele cu două antrenamente cel de după amiază este în întregime joc pe teren redus. Datorită faptului că nu folosesc antrenamentul analitic n-au nici aparatură. Există, în schimb, panouri (de zid sau de lemn), dar la care lucrează tot în 2—3 jucători.

În general, în antrenamente se urmărește dezvoltarea rezistenței generale și specifice, a forței și a vitezei. La îndrumare și la tematică, se lucrează destul de puțin. Nu există nici un fel de planificare, nici curentă, nici de perspectivă, ci totul se măsoară cu privirea, simțul și perspicacitatea antrenorului. Există un fel de program-orar, care este cam același la toate echipele.

Toate loturile (juniori-ucenici, tineret-rezerve și echipa I-a) fac, în general, același program de antrenament, cu deosebirea că **intensitatea și chiar numărul antrenamentelor este mai mare la juniori și tineret decît la seniori.**

Un ciclu săptămînal normal are următorul aspect: **luni** — dimineața 60', intensitate medie; **marți** — 90' + 60' intensitate tare — medie; **miercuri** — 90' + 60' intensitate medie; **joi** — dimineața 90' intensitate medie; **vineri** — dimineața 75' intensitate medie — slab; **simbătă** — 90' joc (cînd partida are loc după amiaza sau în nocturnă se face un scurt antrenament de 40' în ziua jocului, la ora 10 dimineața); **duminică** — liber.

Nu se folosește încălzirea înainte de joc, nu se face masaj, se lucrează fără cantonamente.

Perioada pregătitoare începe la 1 iulie și durează pînă la 10 august, data începerii campionatului. Ea urmează după un concediu de 4—6 săptămîni (15 mai — 1 iulie). Se lucrează în regim de semicantonament (suportat de club) în felul următor:

— primele 10—12 zile pregătire fizică, două antrenamente zilnic cu o durată generală de 120—140';

— în următoarele săptămîni se lucrează normal pe un număr de 10 ore săptămînal;

— în ultimele două săptămîni se susțin și trei jocuri amicale.

ȘCOALA — UZINĂ DE FOTBALIȘTI

Jocul cu mingea se practică pe o scară foarte mare la toate vîrstele și oriunde. Marea majoritate a școlilor de stat au baze sportive cu cîte 3—4 terenuri de fotbal, bine amenajate, chiar și pentru nocturnă.

În școlile de stat, **fotbalul face parte din sporturile obligatorii** și se desfășoară sub supravegherea profesorilor de educație fizică. Pînă la 11 ani se practică mai puțin, însă în ciclul II (11—15 ani) se practică intens, aproximativ 4 ore (2 ore antrenament și 2 ore de joc săptămînal). În afară de orele de fotbal, copiii joacă și după terminarea cursurilor zilnice, pe terenurile special amenajate, ce se întîlnesc la tot pasul, chiar în centrul orașelor.

Anual se organizează de către federație, în colaborare cu organele școlare, tabere de selecționați școlari. Legătura între federație și școli se face prin antrenorul regional, iar legătura între cluburi și școli se face prin acei trimiși ai cluburilor pentru depistarea talentelor.

De altfel, fotbalul se practică, în mod organizat în Anglia în 12.500 școli, care au 2—6 echipe afiliate la **English School** și participă în campionate școlare.

ANTRENORII

Problema antrenorilor este foarte spinoasă la ora actuală. Deși federația face mari eforturi, rezultatele obținute sînt destul de șubrede. Sînt antrenori destul de puțini și modest pregătiți. Pentru calificarea de antrenori se organizează cursuri de două săptămîni, pe doi ani, urmate de examene (primul an curs preliminar, al doilea an cursul de calificare). În continuare, acești antrenori rămîn cu ce au învățat la aceste cursuri și cu ce mai știau de pe timpul cînd erau jucători, ceea ce constituie foarte puțin pentru un antrenor.

Cursurile de informare asupra noutăților din fotbalul mondial, deși sînt organizate anual de către federație prin directorul tehnic. Wade, nu sînt obligatorii, ci participă la ele cine dorește și cine plătește.

La cursurile de calificare a antrenorilor, vîrsta admisibilă este 21 ani. Jucătorii foști internaționali pot deveni antrenori direct la echipele de Liga I, chiar după primul curs, dacă dovedesc capacitate.

Fiecare antrenor are metodica lui personală de lucru

Nicolae Dumitrescu și **Cornel Drăgușin,** însoțiți de **Bill Shankley,** managerul lui F. C. Liverpool, se îndreaptă spre stadionul Melwood, unde vor asista la un antrenament al echipei engleze

SISTEMUL COMPETIȚIONAL

Este organizat pe principiul piramidei, baza fiind formată de cele 12.500 școli cu echipele lor. Urmează, în ordine, miile de echipe amatoare împreună cu juniorii lor în campionate organizate pe regiuni, campionatele echipelor de juniori-ucenici ai cluburilor profesioniste, organizate pe regiuni și zone, campionatul echipelor de rezerve-tineret, organizat pe trei ligi (sud, mijloc, nord) și campionatul celor 92 cluburi profesionale, împărțite pe categorii: liga I — 22 echipe; liga a II-a — 22 echipe; liga a III-a — 24 echipe; liga a IV-a — 24 echipe.

Promovările și retrogradările se fac în felul următor: din liga I cad în liga a II-a două echipe, din liga a II-a în a III-a retrogradează tot două echipe; în schimb, din liga a III-a cad anual în liga a IV-a cîte patru formații, tot atîtea cîte retrogradează și din ultima ligă. Numărul promovatelor este egal cu al retrogradatelor cu deosebire că în liga a IV-a promovează opt echipe după baraj.

JUCĂTORII

Numărul fotbaliștilor legitimați este foarte mare, el atingînd cifra de 750.000—800.000 Ei sînt împărțiți în mai multe categorii: **elevi** care participă în campionatele școlare; **juniori ai cluburilor amatoare** (amatori care-și desfășoară activitatea sportivă după munca de fiecare zi); **juniori-ucenici** și **tineretul cluburilor profesioniste,** care se antrenează zilnic, exclusiv pentru a ajunge jucători profesioniști; **profesioniștii** care se pregătesc ca adevărați artiști pentru spectacolele de sfîrșit de săptămînă. Numărul acestora este de 3.500—4000.

După cum se vede, **baza fotbalului englez o constituie numărul mare al elevilor, juniorilor, tineretului și amatorilor care se străduiesc să promoveze diferitele trepte pentru a ajunge jucători profesioniști.**

Între aceste categorii de jucători există linii de demarcare foarte bine precizate de regulamentele în vigoare care fixează clar ponderea activității fiecărei categorii de jucători, astfel: elevii au ca activitate de bază școala și pe planul al doilea fotbalul; juniorii de la echipele amatoare, precum și seniorii fac activitate sportivă după orele de școală sau de muncă și nu sînt remunerați pentru fotbal; urmează categoria profesioniștilor: ucenici-tineret și consacrați, care se pregătesc exclusiv pentru a deveni fotbaliști, cum este cazul ucenicilor și al celor din echipele de tineret sau pentru a da spectacole publice (cum sînt socotite meciurile) în cazul jucătorilor profesioniști seniori. Toți aceștia se pregătesc continuu, muncesc zilnic, semnează condica și sînt salariații clubului de fotbal.

Toți, dar absolut toți, sînt foarte disciplinați, duc o viață ordonată și urmăresc consecvent scopul activităților lor. Orice abatere de la program sau de la viața sportivă este sancționată pe loc, pecuniar sau sub formă de suspendare pe timp limitat, măsuri care se aplică rapid, precis și sigur, fără prea multe tărăgăneli.

Drepturile fotbaliștilor sînt fixate direct proporțional cu valoarea și scopul activității respective. Jucătorii nu au voie să mai aibă și alte activități decît cu aprobarea comitetului director al clubului și numai în măsura în care nu este afectată activitatea sportivă.

SISTEMUL DE TRANSFERĂRI

Trecerea de jucători dintr-un club în altul este admisă în orice moment, cu condiția ca **jucătorul respectiv să nu fi jucat nici un joc oficial în competițiile anului respectiv și să fi fost anunțat ca jucător liber.**

Există și o perioadă de transferări în pauza dintre campionat, cînd se efectuează majoritatea trecerilor de jucători dintr-un club în altul.

Transferul jucătorilor amatori este foarte mult ușurat deoarece legitimarea lor este efectuată numai pentru un an, fapt ce facilitează promovarea elementelor valoroase de jos în sus.

CONCLUZII ȘI PROPUNERI

În urma realităților constatate pe viu, precum și din discuțiile purtate cu o serie de oameni competenți din angrenajul fotbalului englez (secretari de cluburi, manageri, antrenori, profesori de educație fizică, jucători), precum și din studierea materialului documentar pe care l-am avut la dispoziție, considerăm ca bune și demne de luat în seamă, următoarele:

— **separarea foarte clară a drepturilor și obligațiilor jucătorilor, în funcție de categoria din care face parte sportivul** și de categoria în care activează echipa respectivă;

— **practicarea organizată a fotbalului în școli, precum și legătura permanentă ce există între școli, cluburi și federație, din acest punct de vedere;**

— **depistarea organizată a jucătorilor de perspectivă;**

— **învățarea fotbalului în școală ca orice altă materie, creindu-se pentru acest lucru o perioadă de doi ani;**

— **sistemul de transferări, precum și legitimarea jucătorilor pe timp limitat, lucru ce permite și favorizează promovarea jucătorilor de perspectivă;**

— **organizarea sistemului competițional în ordinea importanței campionatului respectiv, eliminîndu-se deplasările grele și obositoare și risipa de fonduri la categoriile echipelor mici, precum și importanța acordată competițiilor de mare performanță;**

— **numărul, durata și intensitatea antrenamentelor, mai scurte dar mai numeroase, mai pe specificul jocului de fotbal, după perioada de formare — specializare a jucătorului, precum și cantitatea mai mare de muncă în perioada adolescenței, perioada în care organismul suportă mai ușor eforturile și asimilează mai repede, perioada în care consumul psihic este mai redus, datorită și importanței mai mici a competițiilor respective;**

— **continuitatea absolută a competițiilor oficiale pe o perioadă de 80% din an.**

Sîntem convinși că învățînd din experiența altora, aplicînd lucrurile pozitive în mod rațional la specificul nostru, eliminînd lipsurile existente, constatate cu ocazia diferitelor analize, vom păși în cel mai scurt timp pe drumul adevărat al progresului fotbalului nostru.